

Hneď nato bol čas na spiestenie programu ľudovými piesňami, ktoré viedli Daniel a bývalý bohoslovec pastoračného ročníka v našej farnosti Mirón. Veľká radosť na tvárach ľudí bola samozrejmosťou. Veď takéto piesne boli ich mladosťou.

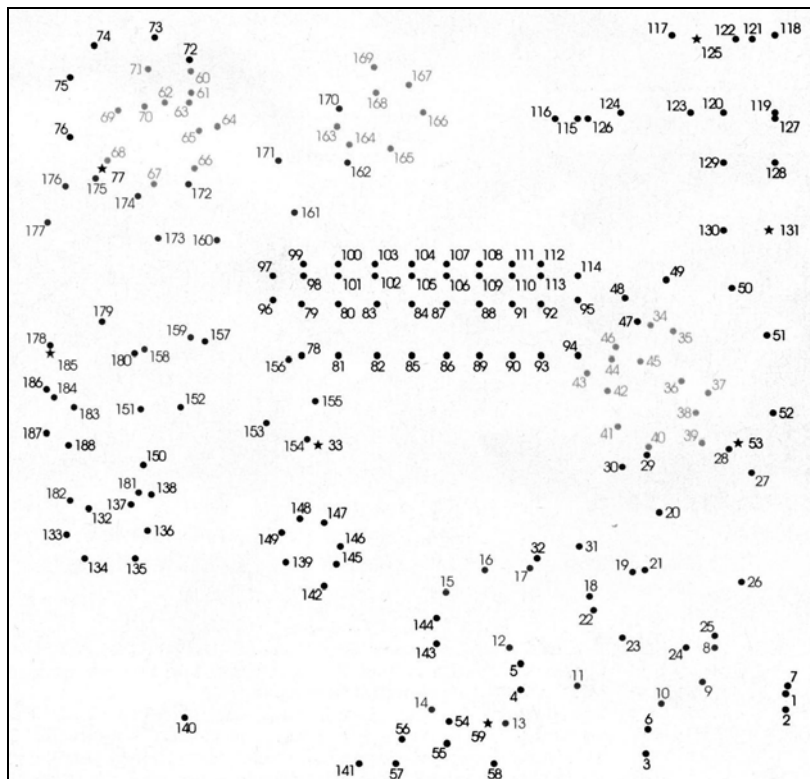
Počas spevu sme vyhladli a na stoly sa začal podávať chutný, ale najmä slávnostný obed, ktorý pripravila rod. Škrepťakových.

Hmm. Áno, chutnalo nám ako vždy a na prekvapenie nás navštívil náš bývalý kaplán o. Tomáš so svojou rodinou, ktorý si pochutil spolu s nami. Pozvanie sme adresovali aj o. biskupovi Mons. Jánovi Hirkovi, no vek a s ním spojené zdravotné problémy mu nedovolili byť účastným. Možno o rok.

A prišiel koniec tejto akcie, za ktorú ďakujeme Pánu Bohu a našmu o. Martinovi, že Boh skrze neho mu pomohol a pomáha v spolupráci s „ľuďmi dobrej vôle“ organizovať farské „akcie“.

Dúfame, že o rok sa na takomto dni znova stretne ešte v hojnejšom počte. Pán Boh zaplať.
Danyel

Pre deti a všetky Božie deti



Sused sa rozpráva so susedom.

- Už mi zlodeji stierače neukradnú!
- Ako to?
- Namontoval som ich totiž zvnútra.

Spracoval MŠ

Vydáva Gréckokatolícka cirkev Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov, Ul. Martina Benku 7, 080 01 Prešov Len pre vnútornú potrebu farnosti	internet: www.grkat-sekco.sk e-mail: presov.sekco@grkatpo.sk tel.: 051/7725 540
Dobrovoľný príspevok: 3 Sk	Neprešlo jazykovou úpravou



Farský list

Číslo 39 05. august 2007

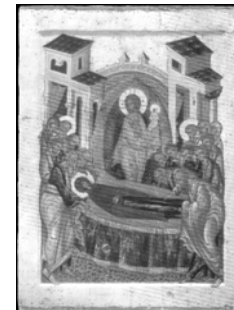
Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

Zosnutie Presvätej Bohorodičky

Sviatok Zosnutia je najväčším mariánskym sviatkom v Cirkvi. Byzantská cirkev slávi tento sviatok 15. augusta, ale tento sviatok sa prežíva počas celého tohto mesiaca, ktorý sa preto volá i mesiacom mariánskym.

Sviatok má jeden deň predsviatku – predprazdenstva, obdobie po sviatku – poprazdenstvo - i pôst, ktorý trvá od začiatku mesiaca až do samotného sviatku (od 1. do 14. augusta).

Prvé zmienky o slávení sviatku „Uspenia“ máme zo 6. storočia. Nejaké náznaky (na slávenie sviatku) máme o ňom v hymne zloženom Jakubom zo Sarug (+523) a v životopise sv. Teodora z Jeruzalema (+529), tiež v kázni Theoteknosu z Lívie spred roku 600. Cisár Maurícius (582-602) svojim dekrétom prikázal sláviť Zosnutie vo všetkých chrámoch byzantského cisárstva. V rovnakom čase v Palestíne tento sviatok sa nevolal Uspenie (Zosnutie), ale Nanebovzatie. Týmto pomenovaním sviatku v Palestíne sa zdôrazňoval fakt, že Bohorodička bola vzatá do neba so vzkrieseným telom. V 7. storočí je sviatok zavedený i v samotnom meste v Ríme (pápežom Sergejom), odkiaľ sa rozšíril do celého sveta. I na západe tento sviatok prevzal meno „Nanebovzatie“, zatiaľ čo všade na východe zostalo pomenovanie: „Uspenie“ (Zosnutie).



Najväčší hymnogrami, ktorí napísali bohoslužby na daný sviatok, sú sv. German z Konštantínopola (+733), sv. Andrej z Kréty (+733) a najmä sv. Ján Damascénsky (+749).

Od 10. storočia kazatelia majú v obľube poukazovať na to, že tento mariánsky sviatok uzatvára liturgický rok, zatiaľ čo iný sviatok – Narodenie Presvätej Bohorodičky (8. september) ho začína. Takto sa celý liturgický rok nesie v znamení Bohorodičky.

Sväté písmo nám nič nehovorí o tom, ako sa ukončil pozemský život Bohorodičky. Bohoslužby sa opierajú o apokryfy, ktoré sú svedkami starodávnej viery a spôsobu myslenia prvých kresťanov. Podľa týchto apokryfov Mária posledné dni života prežila v Jeruzaleme. Archanjel Gabriel jej oznámil, že sa priblížil deň, keď musí opustiť túto zem. Pri jej smrteľnom lôžku sa zhromaždili všetci apoštoli.

Pochovali ju v Getsemanskej záhrade. Predtým však, ako opustili Jeruzalem, apoštoli zistili, že hrob je prázdny. Z toho pochopili, že Mária bola vzkriesená svojím Synom a bola prenesená do neba (nanebovzatá), aby tam žila večne s ním.

Bohoslužby sústreďujú sa na fakt, že Kristus tým, že berie so sebou aj svoju Matku na nebesia, opäť potvrdzuje svoje víťazstvo nad nepriateľom (diablom). Bohorodička, vďaka Ježišovi Kristovi uskutočňuje už to, na čo sme boli povolani i my – na konci vekov. Bohorodička sa stáva našim mimoriadnym orodovníkom v nebi.

Po sv. liturgii v deň Uspenia existuje starodávny obyčaj posväcovania kvetov a liečivých bylín. Tradícia sa zakladá pravdepodobne na tom, že keď Prečistá Bohorodička bola vzatá na nebo, jej hrob bol naplnený nebeskou vôňou a kvetmi (sv. German, I. Homília na Uspenie). Liečivé byliny sú však posväcované i na pamiatku mnohopočetných uzdravení a iných milostí, ktoré obdržali pútnici k Máriinmu hrobu prostredníctvom jej príhovoru (sv. Ján Damascénsky, I. Homília na Uspenie, 13).

Na Východe sa tento sviatok slávil vždy s veľkou úctou a radosťou. Išlo vždy o sviatok veľkého rozmeru. V histórii našich eparchii (Prešovskej i Mukačevskej) sme našli zmienku, že v určitom čase – aspoň v štyridsiatich rokoch 18. storočia, bolo slávenie Uspenia na našich

územiach zakázané. Vieme s určitou, že hoci sviatkovanie Uspenia bolo zakazované, naši veriaci naďalej sviatkov slávil.

V roku 1946 pápež Pius XII. sa poradil so všetkými sídelnými biskupmi sveta. Išlo o 1191 biskupov. Iba šiesti z nich prejavili neistotu nad faktom, či bude správne vyhlásiť dogmu o Nanebovzatí Bohorodičky. A iba šesťnásť z nich boli jasne proti. Všetci ostatní podporili

pápeža v jeho úmysle vyhlásiť dogmu o Nanebovzatí.

A skutočne 1. novembra 1950 pápež Pius XII. vyhlásil dogmu viery o Nanebovzatí v tomto znení: „*Nepoškvrnená Matka Božia, vždy Panna Mária, ukončiac beh svojho pozemského života, bola vzatá do nebeskej slávy s dušou i telom*“ (Konštitúcia „Munificentissimus“).

Prevzaté z internetu. Spracoval oMZ.

Prenesenie Rukou neutvoreného obrazu nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista, to jest svätého plátna, z Edessy do Konštantínopola – 16. augusta

O pôvode Rukou neutvoreného obrazu (po grécky *Acheiropoiétos eikón*, po cirkevnoslovansky *Nerukotvorénnyj obraz*) hovorí cirkevný historik Eusebios (†340), pričom sa opiera o písomné dokumenty, ktoré našiel v edesských archívoch. Kresťania odpradáva považovali jeho rozprávanie za historickú udalosť, čoho dôkazom sú bohoslužobné texty na posvätenie ikon používané cirkvami konštantínopolskej tradície, medzi ktoré patrí aj naša cirkev.

Kráľ sýrskej Edessy Abgar V. (9 – 46) upadol do malomocenstva. Keď sa dopyčoval o Ježišovi, vyslal do Palestíny maliara Ananiáša, aby Ježiša pozval na návštevu a zároveň zhotovil jeho podobizeň. Jeho list znel takto: „Edesský knieža Abgar posielal Ježišovi, dobrému Spasiteľovi..., pozdrav. Počul som o tebe a o tvých slávnych divoch, že bez liečiv a byliniek uzdravuješ choroby... Preto ti píšem túto pokornú prosbu: aby si sa poušiloval prísť ku mne a uzdraviť moje nevyliciteľné choroby... Tiež počúvam, že ťa Židia nenávidia a chcú ťi ublížiť. Ja mám mesto, hoci nie veľmi veľké, ale pekné a oplývajúce každým dobrom. Príď teda ku mne a prebývaj so mnou v mojom meste...“



ktorá sa nachádzala nad mestskou bránou. Na jej miesto dal upevniť Rukou neutvorený obraz Ježiša Krista pripevnený na dosku a dobre chránený pred nepriazňou počasia. Vyzdobil ho zlatom i drahými kameňmi a prikázal, aby mu každý, kto vstupuje do mesta alebo z neho odchádza, prejavil úctu.

Keď Ananiáš prišiel do Jeruzalema a našiel Ježiša, ako učí zástupy, usiloval sa nakresliť jeho podobizeň, ale nedarilo sa mu. Po dlhšom čase Ježiš poslal apoštola Tomáša, aby ho priviedol k nemu. Prv, ako Ananiáš otvoril ústa, Ježiš ho nazval menom a spýtal sa: „Kde je list tvojho kniežaťa Abgara, ktorý si mi priniesol z Edessy?“ Užasnutý Ananiáš mu ho podal a Ježiš napísal nasledujúcu odpoveď: „Blažený si, Abgar, lebo si ma nevidel, a predsa si vo mňa uveril... Píšeš mi, aby som k tebe prišiel, ale ja musím uskutočniť to, kvôli čomu som poslaný... Potom...k tebe pošlem jedného zo svojich učeníkov, ktorý ťa úplne uzdraví z tvojej choroby a daruje tebe i tým, ktorí sú s tebou, večný život.“ Nato Ježiš prikázal, aby mu priniesli vodu, umyl si tvár a prítlačil na ňu podanú štvorcovú bielu utierku. Na plátne zostala jeho tvár, akoby namaľovaná farbami, ktorú odovzdal Ananiášovi so slovami: „Odnies ju a odovzdaj tomu, ktorý ťa poslal!“ Ide o obraz, ktorý nazývame Nie rukou utvorený, lebo nevznikol ľudskou rukou.

Po návrate domov Ananiáš odovzdal kráľovi sväté plátno s Ježišovou podobizňou. Keď ho zobral do rúk a bozkával, takmer úplne uzdravel, iba na tvári zostali nejaké škvrny. Po Kristovom nanebovstúpení prišiel do Edessy svätý apoštol Tadeáš (liturgická pamiatka 21. augusta), ktorý kráľa poučil o viere a pokrstil jeho i celé mesto. Nato Abgar úplne uzdravel a rozkázal zničiť modlu,

Uvedené nariadenie sa dodržiavalo za panovania Abgara, jeho syna i jeho vnuka. Potom však začalo ožívať pôvodné pohanské náboženstvo a jeden z Abgarových pravnikov dokonca uvažoval odstrániť sväté plátno sponad brány. Vtedy na základe Božieho zjavenia prišiel v noci edesský biskup so svojím klérom, postavil pred obraz lampu, opatrne ho zakryl keramikou doskou a zamuroval. Kráľovi viac neprekážal, ale postupne upadol do zabudnutia.

Za cisára Justiniána I. (527 – 565) vtrhol perzský kráľ Chozroes I. na územie Rímskej ríše a obliehal aj Edessu. Vtedy mal tamjší biskup Eulabios zjavenie, na základe ktorého našiel

Rukou neutvorený obraz a urobil s ním slávnostný sprievod po celom meste. Takto bolo sväté plátno znova objavené a perzské vojsko znenazdania zutekalo. Keď sa Edessa dostala pod nadvládu Arabov, cisár Roman I. (920 – 944) predmetný obraz odkúpil a 16. augusta 944 slávnostne preniesol do

Konštantínopola, kde spočíval do roku 1204. Pri tejto udalosti sa udialo veľa zázračných uzdravení.

Ďalšie osudy svätého plátna sú nejasné. Pravdepodobne sa ho zmocnili križiari, ktorí ho chceli previezť do Benátok, ale ich loď stroskotala a spolu s relikviou sa potopila. Našťastie sa dodnes zachovali jej verné kópie.

ThLic. Marcel Gajdoš

Gréckokatolícke pútnické miesta - Klokočov

Najvýznamnejším pútnickým miestom gréckokatolíkov na Zemplíne je Klokočov. V 17. storočí to bola malá chudobná dedinka, kde žilo asi 150 obyvateľov. Patrili k nej filiálne obce Kaluža a Kusín. Obec bola vo vlastníctve zemepánov Stárayovcov, Semerija, Draveckého a Nického. Úcta tohto miesta sa viaže k ikone Bohorodičky v miestnom chráme. Časť udalostí nám prezrádza text zachovaný na kópii ikony.

Stalo sa to v roku 1670 počas kuruckých vojen, keď vojsko tiahlo na Michalovce. Ľudia sa so strachom zišli v drevenom chráme. Keď bolo rabujúce vojsko blízko, tvár Bohorodičky na ikonostase sa zatemnila a začala sližiť. Vojaci na druhý deň chrám podpálili, ale ikona nebola poškodená. Previezli ju do Prešova a umiestnili v mestskej klenotnici. Tu sa začala jej dobrodružná púť. Žofia Bátoriová, manželka Juraja Rákocziho, preniesla zázračnú ikonu na svoj hrad do Mukačeva. Odtiaľ sa dostala v roku 1688 do Viedne, a v roku 1692 do Turecka, v roku 1705 opäť do kaplnky mukačevského hradu. Po dobytí hradu v roku 1711 bola odvezená znova do Viedne, kde ju uložili v cisárskej kaplnke. Mesto Prešov takmer celé storočie žiadalo cisársky dvor o vrátenie ikony. Mária Terézia preto nariadila, aby bola



namaľovaná kópia, ktorú v roku 1769 priniesli do Prešova. Kópiu namaľoval viedenský maliar Franz Krammer a v roku 1802 zrekonštruoval maliar Boda. Terajšia posvätená ikona je druhou kópiou. Pre Klokočov ju namaľoval významný maliar Ignác Roškovič. V roku 1948 bola táto kópia korunovaná pomocným prešovským biskupom Dr. Vasiľom Hopkom. Dnes presne nevieme, kde je originál z roku 1670, ale jedna ikona Klokočavskej Panny Márie sa nachádza v podzemnej kaplnke Dómu sv. Štefana vo Viedni.

Tisíce pútnikov prichádza každoročne na "Uspenský" sviatok vziať úctu Klokočovskej Panne Márii na odpustových slávnostiach. V rámci desaťročia duchovnej obnovy Slovenska od 16. septembra 1991 až do februára roku 1997 navštívila Klokočovská ikona všetky gréckokatolícke farnosti na Slovensku.

Od vzniku apoštolského exarchátu v Košiciach je Klokočov jeho najvýznamnejším pútnickým miestom. Okrem tradičného "Uspenského" odpustu sa tu pravidelne konajú slávenia fatimských sobôt za účasti vладыky Milana.

Prevzaté z <http://www.grkatke.sk>. Spracoval oMZ.

Farský deň úcty k starším ľudom

Dňa 25. 7. 2007 sa v našej farnosti našiel a dobre využil čas na zorganizovanie akcie pod názvom *Farský deň úcty k starším ľudom*, ktorú pripravil otec duchovný v spolupráci s animátormi, Farskou pastoračnou radou a ochotnými veriacimi.

Celá táto akcia začala najkrajšie ako mohla, sv. liturgiou o 8:00 hod., ktorá bola prvým bodom programu. Na nej sa zúčastnil hojný počet veriacich, najmä dôchodcov, práve ktorým bol venovaný tento deň.

Plný pocit prekvapenia sa väčšina zúčastnených dôchodcov presunula po sv. liturgii do nášho PC, kde ich čakal ďalší program.

Hneď po príchode na všetkých čakalo malé pohostenie v podobe chlebíkov a koláčov – spoločné raňajky. Tieto sme mohli stráviť pri vystúpení našich najmäších ratolestí. Áno. Naše deti farnosti si pripravili vystúpenie pod názvom Svetielka, ktoré viedla animátorka Ivka. Ním chceli poukázať na dôležitosť „svetla“ v našich životoch. Smiech a trochu randy nás neobišlo.